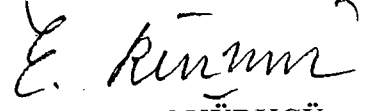

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın **Ahmet DAVUTOĞLU** tarafından Anayasanın 96. ve İçtüzüğün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 11.12.2015

Ertuğrul KÜRKÇÜ
İzmir Milletvekili

Basına yansıyan haberlerden 8.12.2015 tarihinde İzmir'in Çeşme ilçesinde, sığınmacıları taşıyan botun batması sonucu 1'i bebek, 4'ü çocuk toplamda 6 kişinin hayatını kaybettiği, 9.12.2015 tarihinde ise Aydın'ın Didim ilçesinden hareket eden mülteci teknisinin Bulamaç Adası yakınlarında batması sonucu mültecilerden 11'inin cesedine ulaşılırken 13 kişinin de kayıp olduğu anlaşılmaktadır.

Bu mültecilerin büyük çoğunluğu Suriye yurttaşlarıydı. İnsan ve mülteci hakları örgütlerince açıklanan sayılara göre Suriye'de yaşanan çatışmalarda 2011'den bu yana yaklaşık 230 bin insan öldürüldü ve 12.2 milyon kişi ülke içinde yerinden yurdundan oldu ve acil insani yardıma ihtiyaç duyuyor. Türkiye'deki mülteci sayısının yaklaşık 2 milyon 500 bin, okul çağındaki çocuk sayısının yaklaşık 1 milyon olduğu tahmin ediliyor.

Bu göçlerin yöneldiği Avrupa Birliği (AB) mülteci akınının kaynağını ortadan kaldırmak için hiçbir etkin önlem almazken, Avrupa içinde kaldırılmış olan sınır bekçiliği yeniden tahkim ediliyor ve AB'ye girişler mültecilere kapatılıyor. AB üyesi ülkelerin AB'nin dış sınırlarına toplam 175 milyon Euro'yu aşan bir maliyetle 235 kilometreden fazla tel örgü diktiği biliniyor.

Bu süreçte Türkiye Avrupa ile Suriye ve doğusundaki ülkelere gelenler için başlıca geçiş yolu halini aldıkça hükümetinizin bu göçleri -çelişki veya anlaşmazlıklar içinde olduğu AB ülkeleriyle görüşme ve pazarlıklarda bir baskı aracı veya koz olacak şekilde kullanmak amacıyla- dolaylı, dolaysız teşvik ederek veya göz yumarak yönlendirdiği iç ve uluslararası basında yaygın olarak yer alıyor ve yorumlanıyor. Ne var ki, bu sığınmacılar, Türkiye'de kaldıkları dönemlerde büyük yoksunluklar, istismar, açlık, yoksulluk ve ihlallerle karşılaştıkları gibi, Türkiye topraklarından ve sularından ayrıldıkları anlardan başlayarak açık sulara ya da sınır boylarında da başta yaşam hakkı olmak üzere ağır hak ihlallerine uğradılar ve uğramaya devam ediyorlar.

Bu gidişat içinde 18 Ekim 2015'te Almanya Başbakanı Angela Merkel ile Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan arasında gerçekleşen görüşmeler sonucu Suriye'den gelmeye devam eden mültecilerin Türkiye sınırları içinde tutulması karşılığında AB'nin Türkiye'ye 3 milyar Euro vermesi, TC uyruklarına kısmi vize muafiyeti getirilmesi ve AB ile üyelik

müzakerelerine hız kazandırılması üzerinde mutabakat sağlandığı basına yansımış; sonraki günlerde de TC yurttaşlarının 2016'da Avrupa'ya vizesiz geçişlerinin başlayacağı tarafınızdan açıklanmıştır.

Bu gerekçe ile

1- Suriye'den mülteci akınının başladığı günden itibaren Avrupa'ya geçmek isterken Türkiye karasularında kaç mülteci/sığınmacı hayatını kaybetmiştir?

2. Mültecilerin hükümetinizin bilgisi dahilinde AB'ye doğru göç ettikleri doğruysa Avrupa'ya güvenli bir şekilde geçebilmeleri adına sahil güvenlik komutanlığı, kıyı emniyeti ve jandarma birimleri tarafından alınan önlem ve denetimler nelerdir? Görev ihmali nedeniyle hakkında idari/adli inceleme yapılan güvenlik görevlisi var mıdır? Var ise bu soruşturmanın içeriği nedir? Kaç kişiye açılmıştır?

3. Suriye'den gelen mülteci/sığınmacının yalnızca yaklaşık onda birinin kamplarda yaşama imkânı bulabildiği bilinmektedir. Geri kalan mülteciler/sığınmacılar ise kendilerini korumak ve yaşamlarını idame ettirebilmek için kaderleri ile başa baş bırakılmıştır. Bu kişilerin sadece yüzde 15'i insani yardım kuruluşları ya da ajanslarından yardım alabilmektedir. Başta yiyecek ve barınma olmak üzere temel yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamak için asgari ücretin de altında kölelik koşullarında çalışmak, çocuklarını çalıştırmak ve hatta dilenmek gibi gayri insani yollara başvurdıkları gözlemlenen sığınmacıların, asgari insani koşullarda yaşamalarını sağlamak üzere hükümetinizce alınan tedbirler nelerdir? Halen uluslararası geçerliğe sahip hiçbir statüsü olmayan sığınmacılara uluslararası geçerliği olan bir statü verilmesine yönelik olarak hükümetinizce bir çalışma yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise içeriği nedir?

4. Avrupa Birliği ile imzalanan ve 2017'de uygulanmaya başlayacak olan Geri Kabul Anlaşmasına göre Türkiye üzerinden AB'ye giden mülteciler dilendiğinde Türkiye'ye sınır dışı edilebileceğine göre Almanya Başbakanı Angela Merkel ile Cumhurbaşkanı arasındaki görüşmelerde bu tarihin öne çekilmesi görüşülmüş müdür? Avrupa Birliği ile Türkiye Cumhuriyeti arasında, söz konusu Geri Kabul Anlaşması hükümlerini değiştirecek bir görüşme yapılmış mıdır?

5. Angela Merkel ile Cumhurbaşkanı arasında yapılan görüşmede AB tarafından vaat edildiği söylenen 3 milyar Euro'nun ne kadarlık bölümü Türkiye'ye ödenmiştir? Bu yardımın tamamının ödenmesi hangi zamana yayılacaktır? Bu anlaşma uyarınca en az 2 milyon mülteci ömürlerinin sonuna kadar Türkiye'de ikamete mecbur edileceklerine göre bu 3 milyar Euro her birinin ortalama tahmini 60 yıllık yaşam süresi içinde mülteciler için nasıl değerlendirilecektir?

6. Türkiye'nin AB'nin 1963'ten bu yana henüz gerçekleşmeyen çeşitli taahhütleri dolayısıyla esasen AB'den 4,2 milyar Euro alacaklı olduğu doğru mudur? Doğruysa, hükümetiniz Türkiye'nin bu alacaklarını tahsil etmeyi düşünmekte midir?